

Kulturhistorisk rapport for udgravning på Munkeng i Linå sogn

Journalnummer: SIM 55/2010

Sted: Munkeng

SB Stednummer: 16.01.05-?

KUAS j.nr.: 20xx-x.xx.xx/SIM-xxxx

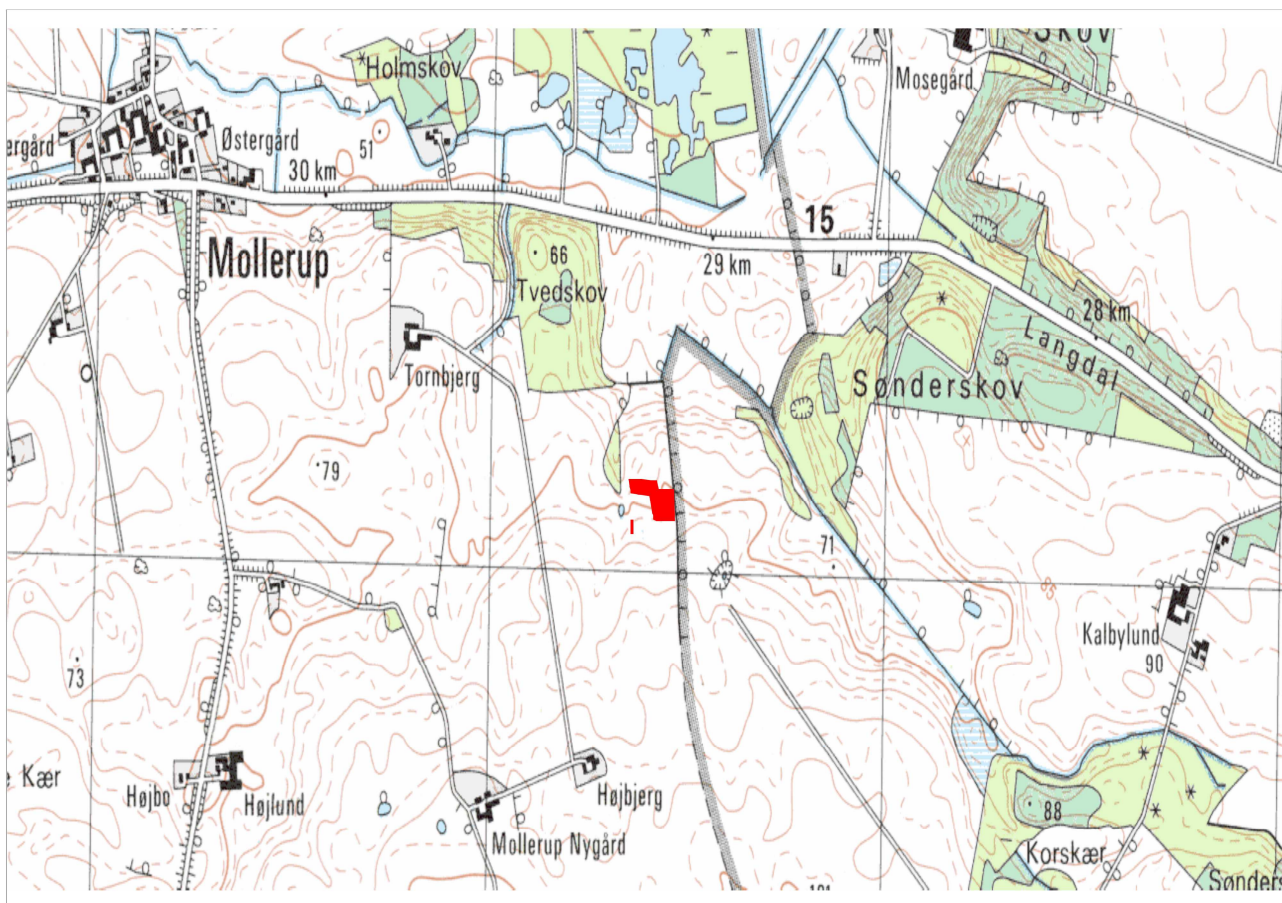
Matr. nr.:10h

Ejerlav: Mollerup By

Sogn: Linå

Herred: Gjern

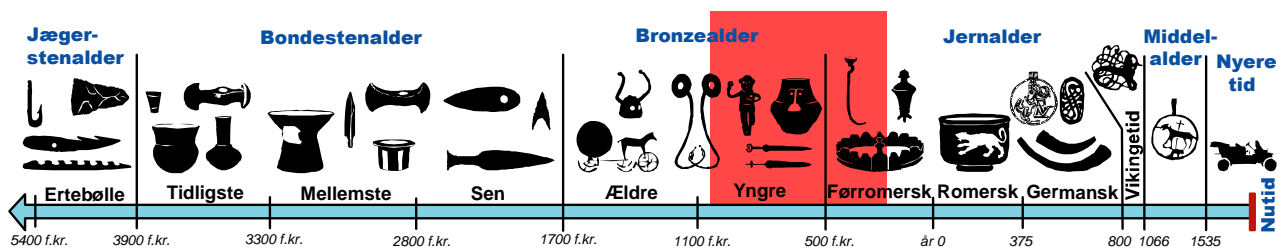
Gl. Amt: Skanderborg

Resume: Treskibet hus placeret tæt ved gammel mose. I den nu udtørrede mose er der udsmidslag med keramik. Keramikken dateres til sen yngre bronzealder/tidlig ældre jernalder.

Indhold

Indledning	3
Undersøgelsens resultater	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Topografi	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Fortidsmindelandskabet.....	4
Udgravningsdata.....	4
Metode	5

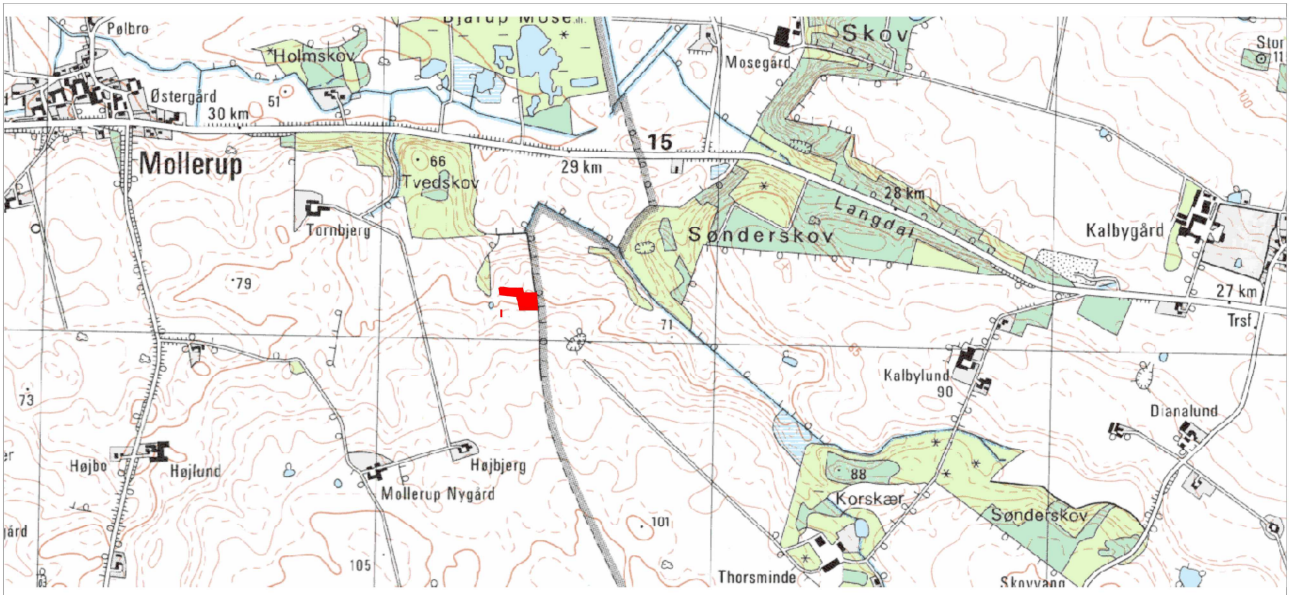

Tidslinie med de identificerede perioder. Rødt fremhævet er jernalderhustomtens sandsynlige datering.

Indledning

Forud for anlæggelse af motorvej mellem Funder og Låsby, har Silkeborg Kulturhistoriske Museum lavet omfattende, systematiske forundersøgelser i det godt 28 km lange trace.

På den kommende motorvejsstrækning mellem Mollerup og Låsby blev der sydøst for gården Tornbjerg fundet bopladsspor fra sen yngre bronzealder/tidlig ældre jernalder. Bopladssporene blev fundet i et felt på ca. 5000 m². Feltet er beliggende på mat. nr. 10h, Linå sogn.

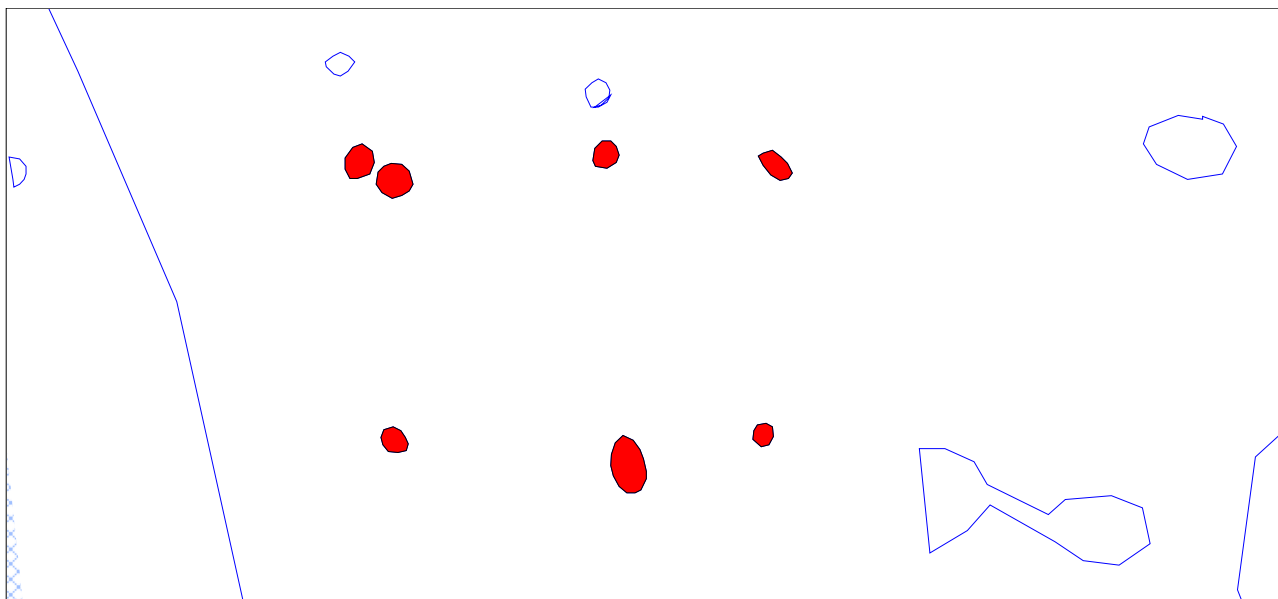
Figur 1. Det udgravede felt og søgegrøft markeret med rødt.

Undersøgelsens resultater

Udgravningen af det godt knapt 0,5 ha. store areal afslørede bopladsspor i form af kogegruber, et treskibet hus samt et udsmidslag i den nordlige del af en tætliggende, nu drænet mose. Da det fundne hus er placeret øst for mosen, stammer keramikken fra udsmidslaget sandsynligvis fra en hus/bebyggelse nord for mosen. Keramikken fra udsmidslaget i mosen dateres til sen yngre bronzealder eller tidlig førromersk jernalder (1000 før Kristi fødsel – 250 før Kristi fødsel). En datering af huset til samme periode modsiges ikke af hustypen. I forbindelse med etablering af en kommende arbejdsvej og vendeplads blev der udlagt en enkelt søgegrøft sydvest for udgravningsfeltet. Heri fremkom en enkelt kogegrube.

Topografi

Området er meget kuperet og på gamle kort (høje målebordsblade) ses mellem de højtliggende arealer fugtige områder. Feltet er placeret øst og nord for og i en gammel, nu udtørret mose. Mod øst falder terrænet ned mod vest til mosehullet. Det er her på det højtliggende terræn øst for mosen, at huset og de øvrige anlæg blev fundet.

Figur 2. Treskibet hus markeret med udfyldt rød.

Fortidsmindelandskabet

De høje målebordsblade giver et godt indtryk af hvordan landskabet omtrent har set ud i bronze- og jernalderen. Området har været præget af mange lavtliggende, fugtige områder hvor der har været tørvemoser eller små søer. Imellem disse områder har der været højtliggende, veldrænedede bakketoppe og plateauer, hvor man har bosat sig. Vest for bopladsen er der i motorvejstraceet udgravet andre bopladser med samme datering. Men også såvel ældre som yngre bopladser er der fundet.

Udgravningsdata

I udgravningen deltog arkæolog Kurt Glintborg Overgaard og cand. mag. Kirsten Nellemann Nielsen. Cand. mag. Kaj Fredsgård Rasmussen deltog enkelte timer. Daglig leder med beretningspligt var arkæolog K. G. Overgaard. Ansvarshavende på museet er museumsinspektør Peter Mohr Christensen.

Udgravningen blev påbegyndt d. 9/5-2011 og afsluttet d. 25/5-2011.

Udgifterne til undersøgelsen påhviler ifølge museumsloven §26 stk. 2 og §27 stk. 4 bygherre, der i dette tilfælde er Staten repræsenteret ved Vejdirektoratet. Al korrespondance er ført mellem museumsinspektør Peter Mohr Christensen, Silkeborg Kulturhistoriske Museum og Kirsten Friis, Vejdirektoratet.

Dokumentation for den arkæologiske undersøgelse ved **Munkeng** opbevares på Silkeborg Kulturhistoriske Museum. Her findes fund, de originale tegninger, fotos samt faglig udgravningsrapport.

Sagen er journaliseret på Silkeborg Museum som **SIM 55/2010**.

Figur 3. Muldafrømning af det nu tørlagte mosehul, det mørke område, hvori der blev fundet en del keramik.

Metode

Entreprenørarbejdet er foretaget af Leo Rask Andersen, Sorring, med gravemaskine, påmonteret tiltbar rabatskovl.

Overjord (dyrkningsjord) og råjord, samt overjordsblandet råjord, er holdt separat, således at de to fraktioner i store træk har kunnet genplaceres i korrekt orden, efter vi har gjort vores iagttagelser. Dette skulle sikre en optimal dyrkbarhed, når vi ser bort fra den rent strukturelle skade en muldafrømning i 25-50 centimeters dybde repræsenterer, selvom det er søgt at pålægge og komprimere den opgravede muld bedst muligt.